

UGOTOVITVE OKROGLE MIZE

1. Tema: Kje smo po 11 letih?

a. Ugotovitve:

V 11 letih v Posavju in Sloveniji je bilo le nekaj projektov, na katere so se lahko prijavi socialni podjetniki. Ni bilo namenskih razpisov za sop.

1 LAS projekt na temo sop

RRA Posavje – projekt spodbujanja sop v partnerstvu s Hrvaško, mentorstva

Sodelovanje v okviru „klasičnih“ ukrepov: Za NVO in podjetja

Razpisi občin (do 1500€/ leto)

Razpis LAS

Občine - Brezplačen najem občinskega prostora za 3 leta

Programi APZ ZRSZ:

Učne delavnice, subvencije za zaposlovanje, usposabljanja

Razpisi MGRT za sop, vavcerji

Oprostitev prispevkov za zaposlovanje invalidov in nagrada (cca do 500€ na zaposlenega)

Podporna okolja za socialna podjetja v Posavju sta CPT (podjetniški inkubator, Vem točka) in Knof.

Klasična podporna okolja za podjetništvo:

Podjetniški inkubator Krško / CPT Krško

(GZS, OZS se zaenkrat ne smatrata kot podporno okolje za sop)

KNOF:

Mentorski program za zagon socialnih podjetij

Program socialni inkubator

Coworking Knof Krško

FabLab strojna delavnica

Posameznik, ki razmišlja o podjetništvu se odloča med možnostmi, ali bo ustanovil klasično podjetje, socialno podjetje ali bo imel vsebine bolj primerne za NVO/društvo. Podjetniki pred ustanovitvijo nimajo informacij in znanja o različnih oblikah organiziranosti podjetništva.

Socialno podjetje deluje na preseku javnega, zasebnega in nevladnega sektorja – od vsakega sektorja prevzema tisto, kar je potrebno, da se nek problem reši.

Socialna podjetja niso (več) vezana na zaposlovanje oseb iz ranljivih skupin.

Primer dobre prakse: Občina Kranj ima razpis prav za socialna podjetja – do 10.000€ za projekt.

b. Predlogi

Obstoječa podporna okolja za podjetništvo OZS, GZS, VEM točke > ne vedo, kako umestiti soc. podjetja v svoje delovanje – potrebno je ozaveščati predstavnike teh organizacij, uporabiti podporna okolja, ki že obstajajo in jih nadgraditi še v smeri socialnega podjetništva - komunikacijska kampanja, kaj sploh je socialno podjetništvo in kaj so prednosti

Potrebno bi bilo osnovno izobraževanje pred ustanovitvijo podjetja - priročnik pred ustanovitvijo podjetja? (katere oblike so na voljo – vključujoč so.p., knjigovodstvo, davki, ...) - primer FURS svetovanja ob ustanovitvi - za katere oblike pridejo? Ali tudi za socialna podjetja?

Nevladne organizacije ali posameznike, ki več kot polovico prihodkov ustvarijo na trgu usmeriti v socialno podjetništvo

Vizija - Vsako podjetje naj bo "socialno"! Kar pomeni, da so na prvem mestu vrednote, ne dobiček.

2. Tema: Ali se socialno podjetništvo splača?

a. Ugotovitve

Socialna podjetja se lotevajo tistih problemov katerih javni sektor ne more, profitna podjetja nočejo in NVOji ne znajo rešiti.

Običajno se socialno podjetje ustanovi zaradi nekega problema - NVO ponavadi rešuje druge netržne probleme oz. na ne-tržen način. Socialno podjetje ponuja storitve in produkte ter mora poslovati »pozitivno«, torej ustvarja dobiček (če ga ne, posluje z izgubo in ni poslovno stabilno). Socialno podjetje pa je po naravi neprofitno, kar pomeni, da dobiček »ne pripada« lastnikom podjetja, temveč se reinvestira v podjetje, v dvig plač, nova delovna mesta...

Klasičnim podjetjem je ponavadi vodilo razvoja ustvarjanja večje dodane vrednosti (tudi na račun cenene delovne sile, netrajnostnih materialov, okolju škodljivih praks...)

Katera klasična podjetja v Posavju so primerna za prestrukturiranje v socialna podjetja?

Status socialnega podjetja kot dodaten certifikat za dvig kvalitete, ugleda podjetja – kot nadgradnja certifikatov Družbeno odgovorno podjetje, Družini prijazno podjetje ...

Socialno podjetništvo prinaša prednosti za lokalno skupnost in druge deležnike, dviga kvaliteto življenja v kraju, dela občine turistično bolj zanimive, ustvarja bolj pravična in vključujoča delovna mesta, so poslovno bolj stabilna, ker se povezujejo

z deležniki, v javno-zasebna partnerstva, sodelujejo z večjimi podjetji za doseg družbeno odgovornih ciljev...

Pri tem pa so ključne meritve in izračun družbenega ter okoljskega učinka (v izdelavi je metodologija za merjenje družbenih učinkov) – razmišljati o dejavnosti socialnega podjetništva kot storitvi, ki jo nekdo potrebuje (in je za to pripravljen tudi plačati)

**a. Ugotovitve iz analize obstoječih SOP v Posavju
13 socialnih podjetij (4%) od skupno 269 (SLO)
Ustvarijo 800.000 € prihodkov na leto
Skupaj zaposlujejo cca 30 oseb**

**Od tega jih 3 ne posluje
6 jih je del skupnosti Knof**

Najpogostejša oblika – Zavod

Brigita iz socialnega inkubatorja KNOF se predstavi > prednost njenega programa za podjetja - kupce (zmanjšanje izgorelosti, bolnišk, ...) > koliko se bodo zmanjšale bolniške in s tem povezani stroški, če so ljudje zdravi, se dobro počutijo?

3. Tema: Kam gremo?

a. Ugotovitve

Imamo več manjših podjetnikov, s.p.jev, ki so trajnostno/lokalno/zerowaste/vključujoče usmerjeni > dejansko upoštevajo vrednote socialnega podjetja, niso pa so.p. ali tudi ne želijo biti, morda jim manjka informacij o prednostih, zakaj sploh so.p.

Zaposleni zahtevajo vse več od delodajalca. Potrošniki zahtevajo vse več od delodajalca. Banke zahtevajo pri odobritvi kreditov dokazila o trajnostnih učinkih (npr. delež energije iz obnovljivih virov...)

Učinek, ki ga neko podjetje/organizacija ustvarja je pomembnejši od tega, kakšne oblike je to podjetje!

Oblika socialnega podjetništva in zakon o socialnem podjetništvu je naredil zmedo na področju razvoja družbeno odgovornega podjetništva na eni strani, saj zakonu iz leta 2011 niso sledili ukrepi zapisani v različnih strategijah, prav tako ni bila in še vedno ni jasna vloga socialnih podjetij napram obstoječim invalidskim podjetjem, zaposlitvenim centrom, nevladnim organizacijam, nevladnim organizacijam v javnem interesu, »klasičnih« podjetjem, ki rešujejo družben problem, ki so trajnostno naravnana, ki omogočajo participacijo zaposlenih pri upravljanju/delitvi dobička.

V tej fazi so sicer registrirana socialna podjetja potrebna kot znanilci sprememb, kot »vzorni primeri, ki vlečejo«, čez nekaj (deset) let pa morda pravni status socialnega podjetja ne bo več potreben, ker bo večina ekonomskega sektorja usmerjena v vrednote trajnostno/lokalno/zerowaste/vključujoče...

b. Predlogi

Potrebno je, da pomagamo obstoječim podjetnikom, ki so usmerjeni v trajnostno/lokalno/zerowaste/vključujoče

Preusmeriti spodbujanje socialnega podjetništva iz golega povečevanja števila socialnih podjetij ali števila zaposlenih v socialnih podjetij v spodbujanje »socialnih vsebin« v obstoječih in klasičnih podjetjih (npr. razdelitev dobička med zaposlene, demokratično vodenje, krožno gospodarstvo, vključevanje ranljivih skupin v zaposlovanje/usposabljanje)

Več poudarka na meritve družbenega učinka - katero podjetje je »socialno« / družbeno odgovorno / trajnostno in katero ne > npr. H&M ni družbeno odgovorno podjetje, čeprav izdeluje oblačila iz recikliranega poliestra in zbira oblačila. Registrirana socialna podjetja pa je potrebno tudi finančno podpreti preko namenskih programov – pozitivna diskriminacija.

Pomembna so merila družbenih/okoljskih učinkov, ki bi prinašala konkretne prednosti in ne toliko status socialnega podjetja, ki danes ne prinaša konkretnih privilegijev!

Predlog - pozitivna diskriminacija za podjetnike, ki beležijo pozitivne družbene/okoljske učinke

Npr: pri izboru članov/točkovanju za vključitev v podjetniški inkubator Podbreznik - nižja najemnina

Ugotovitve povzeli:
Polona Hrovat Mavsar
Mojca Žganec Metelko
Zavod KNOF so.p.